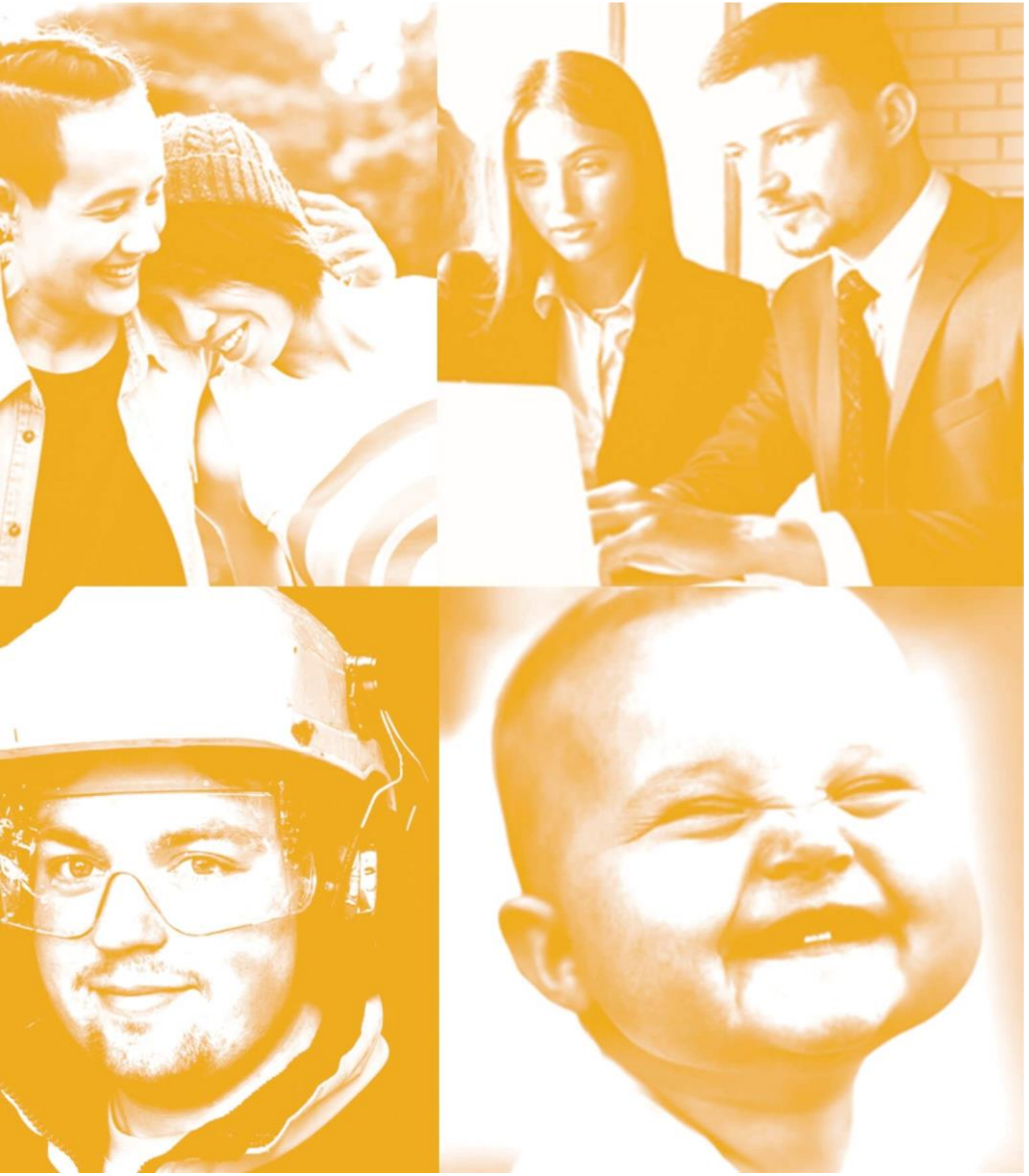

Sote-uudistus
Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus - ohjelma

Alueiden info

15.10.2019

Tässä esityksessä

- Lyhyesti sote-uudistuksen tilanteesta
- Kehittämisohjelma
- Valtionavustusasetus ja -haku
- THL:n asiantuntijatuki

- Osallistujia yli 320: siksi kysymyksiä ja kommentteja voi esittää vain kirjallisesti

?

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistaminen

TULEVAISUUDEN SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS -OHJELMA

- Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen
- Toiminnan painotuksen siirtäminen ehkäisevään ja ennakoivaan työhön
- Palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen
- Palveluiden monialaisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen
- Kustannusten nousun hillitseminen

SOTE-RAKENNEUUDISTUS

18 maakuntaa: sote-palvelut, pelastustoimi
5 yhteistoiminta-aluetta

Toimivat sote-palvelut uusissa maakunnissa

MAAKUNTIEN MONIALAISUUS / Parlamentaarinen valmistelu

MAAKUNTIEN VEROTUSOIKEUS / Parlamentaarinen valmistelu

Miten Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksen monialaisuus varmistetaan?

- Sosiaalihuolto on olennainen osa tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusta
- Uudenlainen sote-integraatio toteutuu kun sosiaalihuolto on terveydenhuollon vahva kumppani sote-keskuksessa
- Muutosta tuetaan käynnistämällä sosiaalihuollon kehittämisohjelma osana Tulevaisuuden sote-keskus –ohjelmaa. Ohjelma sisältää kansallista tukea sosiaalihuollon vaikuttavien toimintamallien kehittämiseen ja käyttöönottoon.
- Sosiaalihuollon kehittämisohjelman tavoitteena on edistää uudenlaista sote-integraatiota sekä turvata sosiaalihuollon palvelut ja niiden saatavuus matalalla kynnyksellä tulevaisuuden sote-keskuksessa.

1. Saatavuus

Parannetaan palvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja oikea-aikaisuutta

Kehitetään ja vahvistetaan esimerkiksi:

- pääsy kiireettömään hoitoon – 7 vuorokauden hoitotakuu
- psykoterapia + ehkäisevät psykososiaaliset palvelut kaikille ikäryhmille
- kotiin vietävät palvelut ja kotihoito
- kotipalvelu, perhetyö ja kotisaattohoito
- matalan kynnyksen palvelut
- sosiaalihuollon palvelut perusterveydenhuollon yhteydessä = sosiaali- ja terveyskeskus

2. Ennaltaehkäisy

Siirretään painotusta raskaista palveluista ennakoivaan ja ehkäisevään työhön

Kehitetään ja vahvistetaan esimerkiksi:

- perustason ehkäisevä työ
- hyvinvoinnin terveyden ja edistäminen
- varhaisen tuen ja matalan kynnyksen palveluneuvonta
- räätälöidyt palvelut ihmisen elämäntilanteen mukaan
- vanhemmuuden tuki ja parisuhdetyötä
    - lastenneuvoloissa ja kasvatus- ja perheneuvontapalveluissa
- yhteisösosiaalityö ja etsivä sosiaalityö
- sosiaalihuollon rooli mielenterveystyössä
- mobiilipalvelut omahoidon ja ehkäisevän työn välineinä

3. Laatu

Parannetaan palvelujen laatua ja vaikuttavuutta

Kehitetään ja vahvistetaan esimerkiksi:

- tutkimus- ja kehittämistoimintaa osana perustyötä
- kansansairauksien ehkäisy ja hoito, ml. muistisairaudet
- ylisukupolvisen huono-osaisuuden ehkäisyä
- rationaalinen lääkehoito
- paljon palveluita ja erityistä tukea tarvitsevien palvelut, mm. perhesosiaalityö ja aikuissosiaalityö
- omavalvontaa ja viranomaisvalvonta

4. Yhteentoimivuus

Varmistetaan sote-palvelujen yhteentoimivuus ja liittymäpinnat muihin palveluihin

Kehitetään ja vahvistetaan esimerkiksi:

- laaja-alaiset sosiaali- ja terveyskeskukset + palvelupisteet lähipalveluna
- Monialainen yhteistyö yli hallinnon rajojen
  - Sosiaalipalvelut, terveyspalvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, kuntoutus, te-palvelut
- erityistason palveluja perustasolla
- moniammatillinen tiimityö
- paljon palveluita tarvitsevien palveluketjut
- yhteentoimivat asiakas- ja potilastietojärjestelmät

5. Kustannukset

Hillitään kustannusten kasvua, kun muut tavoitteet toteutuvat

- Painotuksen siirtäminen ennaltaehkäisyyn vähentää raskaiden palvelujen tarvetta ja hillitsee kustannusten nousua.
- Palvelujen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen vähentäää ongelmien syvenemistä.
- Yhteentoimivat palvelut parantavat vaikuttavuutta ja tuottavuutta.
- Digitaalisten palvelujen, asiakastietojen hallinnan ja tiedolla johtamisen kehittäminen lisäävät kustannustietoisuutta.

Ohjelman rahoitus ja sen kohdentaminen

- Ohjelman rahoitus koostuu hallitusohjelmassa Tulevaisuuden sote-keskuksen alueellisille kehittämistoimille ja hoitotakuun kiristämiseen kohdennettuun rahoitukseen.
- Valtionavustuksina vuonna 2019 jaettavan rahoituksen kokonaissumma on noin 70 miljoonaa euroa.
- STM vahvistaa erikseen jaettavissa olevan enimmäiseuromäärän.

Asetus valtionavustuksista kehittämishankkeille

- Asetuksella täsmennetään valtionavustuksen hakumenettelyä, myöntämisen edellytyksiä ja avustuksen käyttöä.
- Asetuksessa säädetään valtionavustuksista kahden tyyppisille hankkeille:

1. **Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelma**
   - Avustusta myönnetään yhdelle hankekokonaisuudelle kussakin maakunnassa
   - Hankkeen tulee edistää kaikkia viittä Tulevaisuuden sote-keskus –ohjelman päätavoitetta
   - Osallistuvien kuntien tulee kattaa vähintään 80 % maakunnan asukasluvusta – kaikkien kuntien toivotaan osallistuvan
   - Avustuksen maakunnittaiset enimmäismäärät määritellään asetuksessa

2. **Muut sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeet**
   - Hankkeet voivat olla maakunnan laajuisia, yksittäisen kunnan tai kuntayhtymän taikka useamman kunnan tai kuntayhtymän yhteisesti toteuttamia hankkeita

Asetuksen sisältö

1 § Avustettavat hankkeet

2 § Valtionavustuksen myöntämisen yleiset edellytykset

3 § Maakunnan hankekokonaisuuden avustuksen myöntämisen edellytykset

4 § Valtionavustuksen määrä

5 § Valtionavustuksen hakeminen

6 § Hyväksyttävät kustannukset

7§ Avustuksen käytön ehdot

8 § Valtionapuviranomainen

9 § Valtionavustusselvitys

10 § Voimaantulo

Maakunnan hankekokonaisuuteen myönnettävän avustuksen enimmäismäärä

- Enimmäismäärä määräytyy 25 % kiinteän osuuden ja 75 % asukaslukuun perustavan osuuden perusteella
- Mahdollistaa kehittämistoimet kaikilla alueilla

		25 %	75 %	
	Asukasluku (2018)	Kiinteä osuus	Väestö-perusteinen osuus	Yhteensä
Uudenmaan maakunta	1 671 024	1,39 %	22,8 %	24,22 %
Varsinais-Suomen maakunta	478 582	1,39 %	6,5 %	7,93 %
Satakunnan maakunta	218 624	1,39 %	3,0 %	4,38 %
Kanta-Hämeen maakunta	171 364	1,39 %	2,3 %	3,73 %
Pirkanmaan maakunta	515 095	1,39 %	7,0 %	8,43 %
Päijät-Hämeen maakunta	200 629	1,39 %	2,7 %	4,13 %
Kymenlaakson maakunta	173 388	1,39 %	2,4 %	3,76 %
Etelä-Karjalan maakunta	128 756	1,39 %	1,8 %	3,15 %
Etelä-Savon maakunta	144 615	1,39 %	2,0 %	3,37 %
Pohjois-Savon maakunta	245 602	1,39 %	3,4 %	4,75 %
Pohjois-Karjalan maakunta	162 240	1,39 %	2,2 %	3,61 %
Keski-Suomen maakunta	275 521	1,39 %	3,8 %	5,15 %
Etelä-Pohjanmaan maakunta	189 715	1,39 %	2,6 %	3,98 %
Pohjanmaan maakunta	180 794	1,39 %	2,5 %	3,86 %
Keski-Pohjanmaan maakunta	68 437	1,39 %	0,9 %	2,32 %
Pohjois-Pohjanmaan maakunta	412 161	1,39 %	5,6 %	7,02 %
Kainuun maakunta	73 061	1,39 %	1,0 %	2,39 %
Lapin maakunta	178 522	1,39 %	2,4 %	3,83 %
YHTEENSÄ	5 488 130	25,00 %	75,00 %	100,00 %

Lausuntokierros valtionavustusasetuksesta

- Lausuntoaika 15.10.-5.11.2019
- Lausuntoja voi antaa lausuntopalvelun kautta osoitteessa: https://www.lausuntopalvelu.fi
    - Lausuntopyyntö löytyy otsikolla: *Luonnos valtioneuvoston asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020 - 2023*
    - Palveluun tulee rekisteröityä. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet.
- Lausunnot voi toimittaa myös kirjallisesti STM:öön osoitteeseen kirjaamo@stm.fi ja lisäämään viestiin asianumeron VN/8546/2019
- Kaikki lausunnot ovat julkisia

Tulevaisuuden sote-keskus –ohjelman avustusaikataulu (liittyy vain 1§ 1. momentin 1. kohtaan)

Milloin ja mistä voi hakea?

- Hakuaika alkaa 16.12.2019 ja päättyy 28.2.2020 (alustava suunnitelma)
- Hakuilmoitus, hakulomake ja hankeopas julkaistaan 16.12.2019

Kuka tukee hakemuksen valmistelussa?

- THL:n alueelliset koordinaattorit (5kpl)
- THL:n asiantuntijat
- STM:n asiantuntijat alueellisissa neuvotteluissa tammi-helmikuussa 2020

Kuka päättää ja milloin?

- Perhe- ja peruspalveluministeri Kiuru tekee päätökset toukokuun 2020 loppuun mennessä (alustava aikataulu)

Valtionavustushankkeiden aikataulu

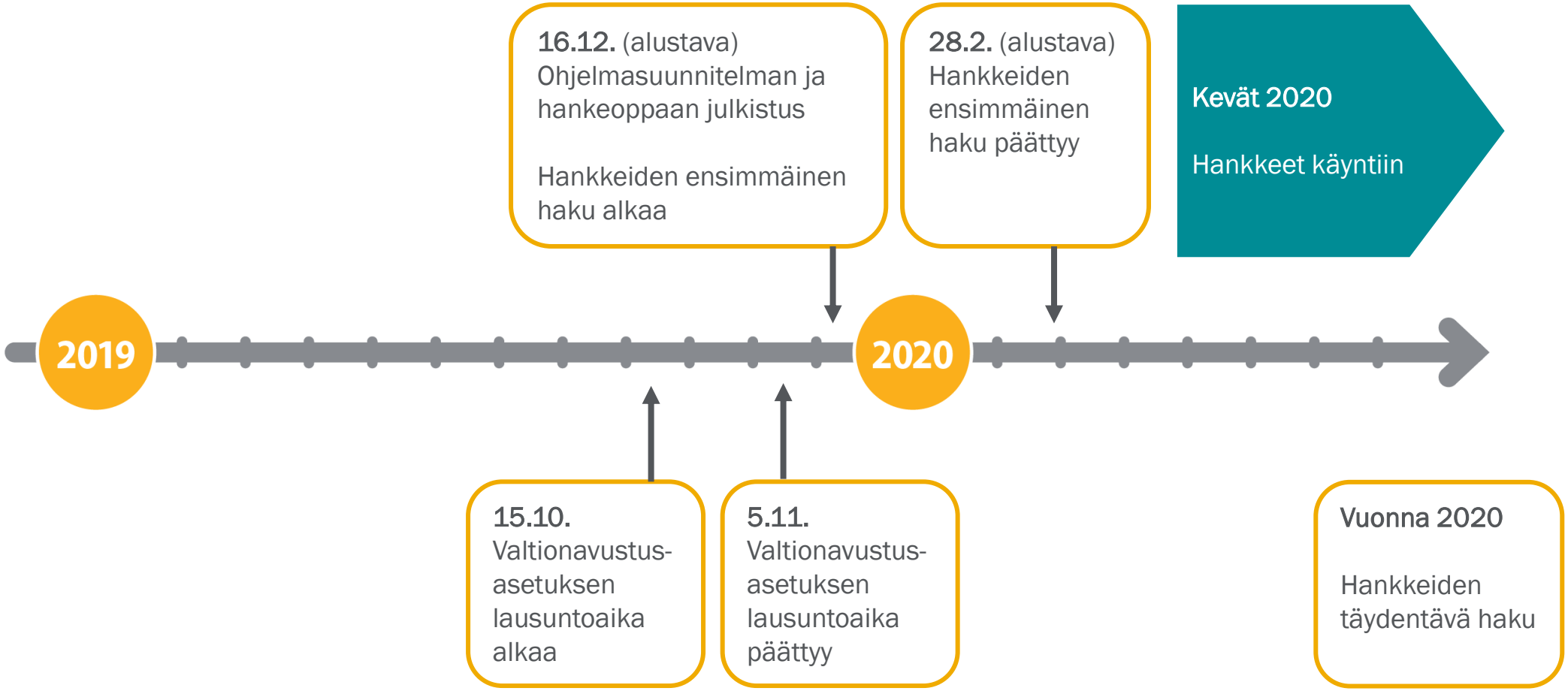

Kehittämisohjelman organisoituminen ja THL:n rooli

- STM on asettanut sote-uudistuksen johtoryhmän. Johtoryhmän yhtenä tehtävänä on toimia kehittämisohjelman ohjausryhmänä.
- Ohjelman operatiivisesta toimeenpanosta vastaa THL, jonka tehtävänä on tukea ohjelman toimeenpanoa alueilla

”

Tulevaisuuden Sote-keskus -ohjelma liittyy THL:n perustehtäviin, mutta tarvitsee onnistuakseen lisärahoitusta ja -resursseja.

THL:n kansallinen ja alueellinen toimeenpanon apu ja tuki

THL:n hankejohto

Anu Niemi
ylilääkäri
yleislääketieteen ja terveydenhuollon erikoislääkäri
reformit-yksikön päällikkö
THL, järjestelmät-osasto
p. 029 524 7296
anu.niemi@thl.fi

Anu Muuri
sosiaalihuollon johtava asiantuntija
VTT, dosentti
Sosiaalipolitiikan -yksikkö
THL, järjestelmät-osasto
p. 029 524 7372
anu.muuri@thl.fi

THL:n tehtävät

THL tukee ohjelman (valmistelua ja) toimeenpanoa alueilla.

Ohjelmaan on valittu kaksi hankejohtajaa, koska haluamme painottaa sekä sosiaali- että terveydenhuollon osaamisen tärkeyttä.

Hankejohtajat koordinoivat THL:n sisällä osaamisen hyödyntämistä sekä 5 aluekoordinaattorin työtä.

Aluekoordinaattorit ovat THL:n määräaikaisia työntekijöitä, ja he sijoittuvat 5 alueelle.

THL tuo esiin vaikuttavia ja tutkittuun tietoon perustuvia hyviä käytäntöjä. Käytännöt löytyvät Innokylästä.

Ohjelman seuranta ja arviointi

- Ohjelman prosessitavoitteiden toteutumista seurataan kuukausittain.
- Ohjelman toimenpiteiden ja hyötytavoitteiden toteutumista arvioidaan kolme kertaa vuosittain.
- Ohjelman vaikutuksia arvioidaan kaksi kertaa ohjelman aikana: vuosien 2020 ja 2022 lopussa.

ALUEIDEN AVOIMET INFOT

Alustavat päivämäärät (aiheet päivittyvät myöhemmin):

19.11. klo 12-13

17.12. klo 10-11

Kyseessä kaikille avoimet infotilaisuudet, järjestetään verkkolähetyksinä.

Lisätietoja STM:ssä

stm.fi ›
@STM_Uutiset ›

Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelma:

- Pasi Pohjola, osastopäällikkö, p. 0295 163 585
- Taina Mäntyranta, ohjelman pääsihteeri , p. 02951 63692

Valtionavustushaku:

- Salme Kallinen, neuvotteleva virkamies, p. 02951 63290

Lausuntopyyntö ja asetus:

- Kalle Tervo, hallitusneuvos, p. 0295 163 045
- Pasi Pohjola

Lausunnon annon tekniseen toteutukseen liittyvä:

- Krista Björkroth, suunnittelija, p. 0295 163 403